לא יערב בו מחשבות אחרות פיגול זה חוץ למקומו יהיה מלמד שמצטרפין זה עם זה **והנפש האוכלת ממנו** אחד ולא שנים ואיזה זה חוץ לזמנו דגמר 'עון-עון' מנותר דדמי ליה דאמר ר"ב. אמר ליה רב פפא לרבא לדידך "שלישי" דפרשת 'קדושים תהיו' מאי דרשת ביה? ההוא מיבעי ליה *למקום שהא משולש בדם בבשר ובאימורין, תיפוק לי מקרא קמא "אם האכל יאכל" מדאפקיה רחמנא בלשון "שלישי"? אמר רב אשי אמריתה לשמעתא קמיה דרב מתנה, א"ל אי מהתם הוה אמינא "שליש" = פרט, "פיגול" = כלל ונעשה כלל מוסף על הפרט, ואיתרבו שאר מקומות, קא משמע לן. ת"ר [ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו" אמר רבי אליעזר כוף אוזן לשמע- במחשב לאכול מזבחו ביום השלישי- הכתוב מדבר **או אינו אלא** באוכל מזבחו ליום שלישי? אמרת [א] אחר שהוא כשר יחזור ויפסל, אמר לו **רבי עקיבא** הן מצינו בזב וזבה ושומרת יום כנגד יום שהן בחזקת טהרה וכיון שראו סתרו אף אתה אל תתמה על זה שאע"פ שהוכשר שיחזור ויפסל, **אמר** ג' (ליה) הרי הוא אומר "המקריב" (בשעת) הקרבה הוא נפסל **ואינו נפסל בשלישי** ג' **או אינו אומר** "המקריב" אלא "זה כהן המקריב"? כשהוא אומר "אותו" בזבח הוא מדבר ואינו מדבר בכהן, *בן עזאי אומר "אותו" מה ת"ל? לפי שנא' "לא תאחר לשלמו" יכול אף מאחר נדרו בלא ירצה ת"ל "אותו"- אותו בלא ירצה "ואין המאחר נדרו בלא ירצה **אחרים** אומרים "לא יחשב" **במחשבה הוא נפסל ואינו נפסל בשלישי** [ובן עזאי דבזבח הכתוב מדבר ואינו ד'] בכהן מנא ליה? א' בעית אימא נפקא ליה מדאחרים ואיבעית אימא מדכתיב לא ה' *ירצה" ולא ירצה"- ויבראה הוא, בן עזאי אומר בלא ירצה ואין מאחר נדרו בלא ירצה' מהכא נפקא מדאחרים נפקא *דתניא **אחרים** אומרים יכול יהא בכור שעיברה שנתן

כפסולי

למקום שיהא משולש בדם ובבשר ואימורים. פירש בקונטרס פרט למחשב לאכול בהיכל דלא פסול דבעינן יד] שחשב על מקום המשולש בדם ובשר ואימורים דהיינו חוץ לעזרה בשעת היתר הבמות לאפוקי היכל שאין בו הקטרת אימורים ולא אכילת בשר ובזה לא דק בקונטרס דאכילת בשר מני מסכתא בהיכל כדאמר לקמן (דף פג.) שאם הקיפו עובדי כוכבים את כל העזרה שכהנים נכנסים בהיכל ואוכלין שם ק"ק ועוד קשה לפירוש הקונטרס מאי קפריך תיפוק לי מקרא קמא מדאפקיה רחמנא בלשון שלישי הא אי שלישי לאו בחוץ למקומו כתיב אלא בחוץ לזמנו ומקום משולש לא שייך בחוץ לזמנו אלא בחוץ למקומו ועוד דקתמני *הוה אמינא שלישי פרט הא אי שלישי בחוץ לזמנו מו) [כתיב ופיגול] במקום משולש כתיב ויש מפרשים דמקום משולש הייט דלא פסלה מחשבה אלא במזבח המיוחד שנשתמן כשירין בו לאפוקי מזבח הפנימי שאין נוהגין בו רק דם וזה לא אפשר דמחטאת הפנימית פלוגתא דר' שמעון ורבנן דרבנן מחייבין בפיגולין כרת וכן ר"מ ורבנן סברי בפ' בית שמאי (לקמן דף מב:) גבי תרבעים ושלש של יום הכיפורים ולעיל בפ"ק (דף יג:) גבי מבילת אלבע בחטאות הפנימיות דתמרינן דפסול מק"ו מז) ואמר נמי בגיטין (דף מד:) כהן גדול ביום הכפורי יוכיח דכי אומר פגול מהימנן ובמקום שאינו משולש אפילו פסול ליכא דמוכח לקמן בפ' כל הפסולים (דף נו.) וי"מ דמקום משולש הייט דבעינן שיעמוד יז) *המחשבה במקום משולש פרט לעומד חוץ בעזרה ושוחט בסכין לרוכה ולפירוש זה יח) קשה ממתנת הפנימיות דלאו מקום משולש הוא והאי פיגול (תוספות) ויש לומר חוץ לעזרה אין שנשתמן כשרין שהרי דם ואימורין נפסלין שם אבל היכל יש דם שלא נפסל שם כגון דם פנימי ואימורין אם הכניסן שם לא נפסלו כבר מיהו אין גרלה דשילוי כל הפסולין (לקמן דף נו.) קאמר מחשב לגיתנין בחוץ שנתנו בפנים דאינו פסול משום דאינו מקום משולש הג"ה ע"כ והרב ר' יוסף טוב מפרש דמקום משולש הייט שיחשוב לזרוק במקום שדם ובשר ואימורין פסולין בגון ממחשב לזרוק יט) קדשים שקלים חוץ לירושלים אבל מחשב לזרוק בירושלים לא דאין שום פסול בבשר וקדשי קדשים אפילו בירושלים כיון דבזה כ) *המקום שנשתמן פסולין שם ואלמי פירושא ניחא הא דקשיא לן לעיל אבריתא דמחשב ליתן את הגיתנין למטה למטלה למעלה לאלתר בשר דמשמע דאי שלא במקומו לאו כמקומו דמי ניחא ויתיישב לפי' זה משום דלאו מקום משולש הוא ומיהו קשה כא) אם כן למחר פסול אמאי לאו מקום משולש הוא וכי תימא מידי דהוי אמחשבת היטח ואליבא דר' יהודה הא משמע לעיל דלא צריך להאי טעמא אלא למאי דמסקינן שלא במקומו כמקומו דמי וי"מ דשלישי בחוץ לזמנו אייר ובעינן שיחשוב לזרוק ליום שנשתמן פסולין אפילו לאכול הבשר הייטו ליום שלישי דאם שחטו לזרוק דם שלמים למחר לא פיגל עד שיהא משולש באכילה דהיינו לשלשה ימים והוה הדין בקדשי קדשים לזרוק דמן למחר כב) פיגול דזמן אכילתו גמי למחר אלא דקרא בשלמים כתיב דזמנו ליום שלישי והכי קאמר ההוא מיבעי ליה למקום משולש דאם שחטו בחוץ לזמנו לא פיגל והא דאמר בפ' איזהו מקומן (לקמן דף נו:) דקדשים הנאכלין ליום ולילה מחשבים בדמן משתקעו החמה ההוא כמאן דליתא ליה מקום משולש דפלוגתא דתנאי היא בפ' כל הפסולין (לקמן דף נה:) ופי' זה לא יתכן כלל דכולה שמעתא כג) מיירי במקום שיהא משולש: **וכיון** שראו סתרו. פי' הקונטרס דזב וזבה שפסקו והתחילו למנות ימי ספורן ומנו ארבעה או חמשה ימים וקשה דאין זה קרוי חזקה טהרה כד) אלא גרלה דמיירי בשביעי שלהן לאחר שטבלו (תוספות) דזב וזבה טבילתן ביום ואם טבלו בשביעי ואחר כך נגעו בטהרות או שמשו ראו לאח"כ (או) קודם הערב שמש ומאיס למפרע ואם המתינה לשמש עד הלילה ואח"כ ראתה אינה טמאה אלא מכאן ולהבא (הג"ה ע"כ) ומיהו הה) רבי יוסי דאמר פ' כיצד צולין (פסחים דף פח.) דלא מטמאת למפרע לא יתכן: **ואין** מאחר נדרו בלא ירצה. יש תימה דלמה לן קרא דמהיכא תיתי לן דהוי בלא ירצה דאילטריך קרא וו) דמאחרים. תימה הא רבי אליעזר נמי דריש שאינו נפסל בשלישי ואפילו הכי צריך פסוק שאין כז) כהן נפסל וי"ל דרבי אליעזר סיון דלא יחשב לומר במחשבה הוא נפסל

עין משפט
נר מצוה

קיח א מיי' פי"ד מהלכי מעשה"ק הלכה טו
סמג לאוין שלא:

נוסח
מחטבת חוץ למקומו הוי רק על מקום משולש (בצמן היתר באמת) שיש בו דם בשר ואימורים, לאפוקי היכל שלא שייך בו הקטרת אימורים אז פיגול שלישי פרט למקום משולש הא אי שלישי בחוץ לזמנו כתיב כליל וכ"ה בס"ד ל"ק

נוסח
רק מחטבה על חוץ לזמן פוסלת הקרבן ולא אכילת נותר

נוסח
קרבן שחוגה באחור אינו נפסל הכן

[ל"ל סמחשב]

נוסח
לאח ל' ב' מקרות [ל]אח נקרבן האוכל באחור אינו נפסל.

שיטה מקובצת

א) אמרת מאחר שהוכשר יחזור: ב) אמר לו רבי הוא אומר המקריב מקרבה ותיבת בשעת נמחק: ג) או אינו [אומר המקריב] אלא [זה] או אינו אינו כמו כל אם אינו שבתלמוד דאינו ר"ל אם אינו דכולה לכהן הוא דאתא ולא למדרש דאין הקרבן נפסל בשלישי (בשלישי) אלא בשעת הקרבה ובהא קאמר דהכהן לא ירצה אצל זה דמה פשע הכהן במה שהתירו לאוכלו אלא והאי המקריב משמע בשעת הקרבה כלומר דאם חישב בשעת הקרבה (גם) חוזב והכהן לא ירצה והכי משמע קרא משמע בהקרבה הוא נפסל בשלישי וכמו כן משמע נמי דמיירי בכהן שחישב מדכתיב מחשבה בלשון המקריב משמע דקאי נמי [אכהן] דליכא למימר דכוליה לכהן הוא דאתא דאין לו לפסול במה שהותירו כיון דלא פשע. העתקת לשון רש"י של מהר"ם ז"ל: ד) ואינו מדבר בכהן: ה) לא ירצה: ו) ובדי דאשמועינן דכרת: ז) דבעינן שיחשב: ח) כתקנן הס"ד: ט) מפסקת ביניהם הס"ד: י) לפחר פ"א ביום של אחריו: יא) כשר עוד לכהונה: יב) כהן דאי

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דומי וס' ולא שבקין לאון וכו' ונמר לאון וכו' שייש רבה: (ב) ד"ה שיהא משולש וכו' לאוכלן בהיכל דלאו פסול הוא דבעינן: (ג) ד"ה כרי פוא לאמר המקריב בשעת הקרבה: (ד) ד"ה אלא זה וכו' כהן הס"ד ואח"כ מ"ה כשהוא לאמר אותו: (ה) ד"ה במחשבה הוא נפסל מקרא זה וכו' לדרשא הוא דאתא דהא:

נכון קאי ע"כ מהקרבה קאמר והאי או אינו משונה מכל או אינו שבתלמוד שפירושו או אינו בא לדרשא זו אלא לדרשא אחרת והבא אי אפשר לומר כן דלמה הכהן נפסל אם אכלו הבעלים מפשר זבח ביום השלישי אלא ע"כ במחשבת הכהן הוא עצמו נפסל דגם הזובח נפסל מדכתיב והנפש האוכלת ממנו עונה תשא: יג) דבעינן שיחשב: עו) בחוץ לזמנו כתיב. וי"מ והשאר נמחק: עז) מק"ו ואמרינן בגיטין בהגיזקין כה"ג ביוה"כ כו' אמר פיגול: יח) שיעמד המחשב: יט) זה נמי קשה סמתנות כו' הוא ולא יהא פיגול. הג"ה. וי"ל: יט) לזרוק דם קדשים: כ) הקרבן שלשתן כו' ניחא. לשון מהר"ם דגבי חוץ לזמנו [מתוקס] זמן משולש בגון חטאת שחישב למחר שאינו [ראוי] אף לאכילת בשר [ע"כ]: כא) קשה דאם כן למחר אמאי פסול הא למקום: כב) למחר פיגול דזמן אכילתן לאו למחר אלא דקרא בשלמים כתיב כו' בחוץ לומנו ליום דג' פיגול: כג) שמעתא לא מיירי אלא בבקים: כד) מהרה עד שימנו ז' ימים לשון הר"ם ז"ל וי"ל שמנה שבעת ימים אבל לא נמר היום דמקצת היום ככולו: כה) ומיהו לרבי יוסי: כו) קרא למעוטי חס"ד גלין וי"ל דסד"א שיפסל באיחור המאחר כמו באיחור זמן נוסף כמו קרבן הבא בכנש והביאו לאחר שנתו: כז) שאין הכהן נפסל דקאמר או אינו

נפסל